

1. Sistem enačb

$$x - y + z - w = 1$$

$$x + y - z - w = 3$$

določa dvorazsežno ravnino v \mathbb{R}^4 . Naj bo $T(0, -1, -1, 2)$. Poiskati želimo tisto točko na ravnini, ki je najbližja točki T .

- (a) Zapiši matriko A in desno stran \mathbf{b} zgornjega sistema.
- (b) Poišči A^+ . (Račun se precej poenostavi, saj ima ta A poln rang.)
- (c) Z octave-om/Matlab-om se prepričaj, da je $P = I - A^+A$ ortogonalni projektor, tj. velja $P^2 = P$ in $P^T = P$. Na kateri podprostor v \mathbb{R}^4 projicira?
- (d) S pomočjo A^+ najprej izrazi, nato pa še izračunaj rešitev te naloge.
- (e) Napiši funkcijo $\text{proj}_{\mathbf{T}} = \text{projekcija}(A, \mathbf{b}, \mathbf{T})$, ki vrne projekcijo točke T na hiperravnino v \mathbb{R}^n določeno s poddoločenim sistemom $A\mathbf{x} = \mathbf{b}$.

2. **Lastne vrednosti (simetričnih) matrik.** Recimo, da je $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ matrika z lastnimi vrednostmi $\lambda_1, \dots, \lambda_n$, za katere velja $|\lambda_1| \geq |\lambda_2| \geq \dots \geq |\lambda_n|$. Napiši funkcijo v octave-u/Matlab-u, ki poišče po absolutni vrednosti največjo lastno vrednost in pripadajoč lastni vektor z naslednjo *potenčno iteracijo*:

- (0) Izberi neničeln $\mathbf{v} \in \mathbb{R}^n$.
- (1) Izračunaj $\mathbf{w} = A\mathbf{v}$.
- (2) Izračunaj $\mathbf{v} = \mathbf{w}/\|\mathbf{w}\|$ in ponovi (1).

Iz iteracije izstopimo, ko postane \mathbf{v} dovolj dober približek za lastni vektor. Pripadajoča lastna vrednost je potem $\lambda = \mathbf{v}^T A \mathbf{v}$. (Zakaj?)

Naj bo $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ sedaj simetrična matrika z lastnimi vrednostmi z zgornjo lastnostjo. Zgornjo potenčno iteracijo priredi v *simultano potenčno iteracijo* takole:

- (0) Izberi linearno neodvisne $\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_m \in \mathbb{R}^n$, $m \leq n$, sestavi matriko $V = [\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_m]$.
- (0') Poišči QR razcep matrike V ; $V = QR$
- (1) Izračunaj $W = AQ$.
- (2) Poišči QR razcep matrike W in se vrni na (1).

Iz iteracije izstopimo, ko postanejo stolpci matrike $Q = [\mathbf{q}_1, \dots, \mathbf{q}_m]$ dovolj dobri približki za lastne vektorje A . Pripadajoče lastne vrednosti spet dobimo iz $\lambda_k = \mathbf{q}_k^T A \mathbf{q}_k$. Zakaj smo dodali zahtevo, da je A simetrična matrika?

Obe metodi testiraj in primerjaj z vgrajenimi metodami na nekaj (razumno izbranih) primerih.